

15. Bommeltje

Inleiding

Bij het gezin Tan Tjoen Lee was vanaf begin 1900 een Nederlandse gouvernante die **Bommeltje** werd genoemd.

Mijn moeder was dol op haar en volgens mijn oma hield mijn moeder meer van Bommeltje dan van haar. Ze is in de familie gebleven totdat ze in 1942 werd geïnterneerd in een Jappenkamp. Verder wisten we niet zo veel van haar.

Bommeltje

De eerste vraag was sinds wanneer was Bommeltje bij de familie Tan Tjoen Lee?

De Telegraaf
01-03-1901

☆ ✎ 📄

PASSAGIERSLIJSTEN.	
Per st. Koningin Regentes, bestemd te vertrekken van Amsterdam 2 Maart en van Genua 14 Maart: L. Marcal en echtg., H. Lamster, J. Th. Evers, F. Jäger *), mr. S. J. Hirsch *), meij. J. E. M. Masthoff *), J. H. Roldanus met echtg. en kind *), F. M. Hartboorn *), Z. Veldhuijzen, J. M. Soeters *), prof. A. E. Burton *), prof. George L. Hosmer *), prof. Harrison W. Smith *), prof. Gerard H. Mathes *), mevr. E. J. Papelard—van Spall *), meij. M. C. Kleijn—Schoorel *), G. J. van Wagenveld en echtg. *), mr. Newall en echtg. *), J. B. Hubrecht *), H. P. van Alphen Jr., dames F. F. en C. M. Rooseboom *), J. F. van der Meers en echtg. *), J. H. de Bos met echtg. en 3 kind., G. J. Jutte *), mevr. C. Vegter—Kraak *), mevr. C. Rahder—van Oorschot en kind, J. H. Wilterdink *), prof. dr. A. A. Nijland *), prof. dr. W. H. Julius *), J. H. Edelman en echtg. *), mr. Dyson *), mr. Atkinsoon *), E. J. van Dijk, echtg. en 2 kind. *), meij. E. Pennings *), meij. J. Zethoven *), meij. N. Kortland *), meij. M. v. d. Ree *), G. P. I. Langenberg, meij. D. P. M. van Bommel, G. Kats *), meij. G. Lopman *), G. M. Slingervoet Ramondt, J. H. Klasen, echtg. en kind *), J. L. Koens en echtg. *), C. J. Evers, echtg. en 3 kind.; jonge Marie Gilhuys *), J. H. Brückmann, F. K. W. Goetz *), meij. J. H. J. Swaanhuysen *), P. E. Botje *), A. W.	

ROE FONDSEN

AMSTERDAMSE JAAR

34 1/2	35
96 1/2	—
100 1/4	100 1/2
16 1/8	16 15/16
850	—
102 1/4	102 1/2
7/16	7/16

BEURS VAN

Waalstreet alles der geld en nei-

Uit de passagierslijst van ss Koningin Regentes van 11-3-1901 zien we:

1901 Meij. D.P.M. van Bommel ; Koningin Regentes.

Dit moet haar vertrek zijn van Nederland naar Ned. Indië.

De oudste foto met Bommeltje is omstreeks 1915:

Hier staat ze afgebeeld met mijn moeder (ca. 4 a 5 jaar) en Mah De, oudste zus van mijn moeders grootmoeder

Deze foto's van haar zijn bewaard gebleven, mogelijk is die rechtse foto haar moeder?

Van 21 augustus 1922 tot 20 juli 1923 woont het gehele gezin van Tan Tjoen Lee met 5 kinderen in Nederland in Scheveningen op de Frankenslag 166. Ook de dochters van zijn overleden broer Tan Tjoen Keng: Betty (Ing Nio), Peng (Ping Nio) en Non (Tsjing Nio) verblijven dan daar.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z																			
VOORNAAMEN										VERHUZINGEN BINNEN DE GEMEENTE					VERHUZINGEN BINNEN DE GEMEENTE				
Tan.										1. 1888. Kankorolag 166									
Tjoen Lee																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12-13	14	15	16	17	18	19	20	21
Tjoen Lee	Jwanhwa	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888
Non	Tsjing Nio	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888
Betty	Ing Nio	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888
Peng	Ping Nio	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888
Bommeltje	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888	1888

Bommeltje gaat ook mee naar Nederland. Maar ze staat niet op de zelfde gezinskaart, evenmin als de nichtjes Tan die wonen zelfstandig. Op deze foto bezoekt Bommeltje en haar moeder het gezin op de Frankenslag 166.

En ze reist ook weer mee terug naar Nederlands Indië:

mej. v. Bommel: ss Tambora, vertrek 28 Juli v. Rotterdam n. Ned.-Indië vertrokken. NRC 29-7-1923, editie 1, blad 10.

Na een kort verblijf in Gedong Dalam te Buitenzorg gaat de familie Tan Tjoen Lee wonen op Koningsplein Oost no 13, Batavia.

Dear Vally 3 September, 1921

Gracie van Vally

GRAVENHAGEN
1-24
3-17
1921

Mijnheer D. v. Romual.
Naam: T. R. Tan
Koningplein - Post 13.
Schevraden
Java.

Ze zorgde voor de kinderen van Tan Tjoen Lee en de nichtjes maar was ook geliefd bij de neefjes zoals blijkt uit deze kaart:

Toen mijn oma verhuisde van Koningsplein Oost no 13 naar de van Heutsz Boulevard no 13, Batavia ging ze mee.

Niet alleen de kinderen van Tan Tjoen Lee maar ook de kleinkinderen ofwel de kinderen van mijn moeder werden door haar verzorgd op de van Heutsz Boulevard no 13

Hier afgebeeld met Sioe Lee en Wan Tjing omstreeks 1941-42.

De foto's zijn genomen op de achtergalerij van het hoofdgebouw van oma's huis op de van Heutsz Boulevard no 13. Foto rechts is het paviljoen te zien en het begin van de Kemoening haag.

Foto's rechts zijn genomen in de voorkamer van het paviljoen van Heutsz Boulevard 13.

Nawoord

Na de Japanse inval werd ze net als alle andere Nederlanders geïnterneerd.

Daarna zijn we het spoor bijster hoe het haar vergaat.

Een oproep bij de Java Post of iemand Bommeltje heeft gekend, leverde daarna nog de volgende informatie op:

Rob Dumas: Volgens het slachtofferregister van de Stichting Oorlogsslachtoffers was Douwina Petronella Maria van Bommel, geboren Amsterdam 18 november 1871, overleden in kamp Tjideng (Batavia) op 18 maart 1945, zij was van beroep gouvernante en was 73 jaar geworden, Bron: <https://oorlogsgravenstichting.nl>

We hebben nog een oproep gedaan aan leden van de reünie Kamp Tjideng of iemand haar daar in Kamp Tjideng had gekend, maar het is kennelijk te lang geleden, er kwam

geen response. Andere mogelijke oorzaak: de aanwezige overlevenden bij deze reünie waren ten tijde van kamp Tjideng kleine kinderen met geen aandacht voor oudere volwassenen.

Zo een algemene vraag aan de lezers van dit verhaal:

Wie weet iets van Douwina Petronella Maria van Bommel, geboren Amsterdam 18 november 1871, overleden in kamp Tjideng (Batavia) op 18 maart 1945, gouvernante.

Bij het opruimen van het ouderlijk huis vonden we nog een gebroken servietring met inscriptie: D.v.B.

Een open vraag is nog of Bommeltje nu een Gouvernante was, of ook gezelschapsdame voor mijn oma en haar Nederlands leerde.